

زمان برگزاری:

نام و نام خانوادگی:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس دوازدهم فارسی دهم

تاریخ آزمون:

۱ کدام آرایه در بیت زیر وجود ندارد؟

«همه تیغ و ساعد ز خون بود، لعل / خروشان دل خاک، در زیر نعل»

- ۱ جناس ۲ استعاره ۳ تشبیه ۴ تضاد

۲ معنای کنایی «زیر سنگ آوردن» در بیت زیر چیست؟

«پیاده ندیدی که جنگ آورد / سر سرکشان زیر سنگ آورد»

- ۱ با سنگ زخمی کردن ۲ سنگسار کردن ۳ اسیر کردن ۴ شکست دادن

۳ در میان گروه کلمات زیر معنای چند واژه نادرست است؟

«گیر: لباس جنگی / کوس: طبل بزرگ / باره: اسب / خیره خیر: بیهوده / خدنگ: احمق / مزیح: شوخی / گرد: پهلوان / کیوان: سیاره زحل / فسوس: افسوس خوردن»

- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

۴ در همه ابیات زیر «رجز خوانی» به چشم می خورد به جز گزینه

- ۱ پیاده ندیدی که جنگ آورد
۲ تو قلب سپه را به آیین بدار
۳ هم اکنون تو را ای نبرده سوار
۴ پیاده مرا زان فرستاد طوس
- ۱ سر سرکشان زیر سنگ آورد
۲ من اکنون پیاده کنم کارزار
۳ پیاده بیاموزمت کارزار
۴ که تا اسب بستانم از اشکبوس

۵ کدام یک از ابیات با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«چو رهام گشت از گشانی ستوه / بیچید زو روی و شد سوی کوه»

- ۱ چو از چنگ رستم بیچید روی
۲ نه نیروی جنگ و نه راه گریز
۳ تهمت بر آشفتم و با توس گفتم
۴ از ایشان فراوان بخت و بگشت
- ۱ گریزان همی رفت پر خاشجوی
۲ چه با خویشتن کرد باید ستیز
۳ که رهام را جام باده ست جفت
۴ پیاده نیچید و نمود پشت

۶ نقش «ت» در هموردت در مصراع «هماوردت آمد مشو باز جای» چیست؟

- ۱ مضاف‌الیه ۲ مفعول ۳ نهاد ۴ مسند

۷ ساخت متمم به «شیوه کهن» در همه ابیات مشهود است؛ به جز

- ۱ نیامد به دامم به سان تو گور
۲ چو آمد خروشان به تنگ اندرش
۳ ز پیکان همی آتش افروختند
۴ به سهراب بر تیرباران گرفت
- ۱ ز چنگم رهایی نیابی مشور
۲ بجنید و برداشت خود از سرش
۳ به بر زره را همی دوختند
۴ چپ و راست جنگ سواران گرفت

۸ در کدام گزینه آرایه‌های «تناسب، جناس، کنایه» وجود دارد؟

۱ هم‌اکنون تو را ای نبرده سوار	۲ پیاده بیاموزمت کارزار
۳ چو نازش به اسب گرانمایه دید	۴ کمان را به زه کرد و اندر کشید
۵ بدو گفت رستم که تیر و کمان	۶ بین تا هم‌اکنون سر آری زمان
۷ کمان را به زه کرد زود اشکبوس	۸ تنی لرز لرزان و رخ سندروس

۹ کدام توضیح درست است؟

۱ ز قلب سپاه اندر آشفست طوس / بزد اسپ، کاید بر اشکبوس (حرکت پهلوان ایرانی برای مبارزه با دشمن)	۲ چو رُهام گشت از گُشانی ستوه / بیچید زو روی و شد سوی کوه (سریچی رهام از کشانی)
۳ برآهیخت رُهام، گُرزِ گران / غمی شد ز پیکار، دست سران (غمگین شدن دو پهلوان)	۴ به گرز گران، دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس (محکمی زمین، روشنی آسمان)

۱۰ معنای واژه «کجا» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱ ای هدهد صبا به سبا می فرستمت	۲ بنگر که از کجا به کجا می فرستمت
۳ یکی خوب چهره پرستنده دید	۴ کجا نام او بود ماه آفرید
۵ همان کن کجا با خرد در خورد	۶ دل اژدها را خرد بشکرد (شکار کند)
۷ ز مرزی کجا مرز خرگاه بود	۸ ازو زال را دست کوتاه بود

۱۱ دفع مضرت عامل بفرمود در حال، یعنی:

۱ فوراً مانع رسیدن ضرر به والی شد.	۲ فوراً از تعدی و تجاوز حاکم جلوگیری کرد.
۳ فرمان دفع از عامل ضرر را صادر کرد.	۴ فرمان داد که چگونگی و اندازه زیان را تعیین کنند.

۱۲ در کدام بیت ممال به کار نرفته است؟

۱ به هند آدمم بعد از آن رستخیز	۲ وزان جا به راه یمن تا حجیز
۳ همی تاخت اندر فراز و نشیب	۴ همی زد به گرز و به تیغ و رکیب
۵ چشم را سرمه فریب کشید	۶ ناز را بر سر عتیب کشید
۷ دگر گفت کز راه دور و دراز	۸ شدی رنجه اندر نشیب و فراز

۱۳ آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«عنان باد نخواهم ز دست داد کنون گسسته باد که در دست نیست جز بادم»

۱ جناس تام - استعاره - کنایه - واج آرایی	۲ جناس ناقص - واج آرایی - تشبیه - تکرار
۳ کنایه - واج آرایی - مجاز - تشبیه	۴ جناس ناقص - تشبیه - کنایه - مجاز

۱۴ کدام گزینه از حکایت زیر، دریافت نمی شود؟

ذوالنون پادشاهی را گفت: «فلان عامل که فرستاده‌ای به فلان ولایت بر رعیت درازدستی می‌کند.» گفت: «روزی سزای او بدهم.» گفت: «بلی، روزی سزای او بدهی که مال از رعیت تمام ستده باشد پس به زجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی، درویش و رعیت را چه سود دارد؟»

۱ تأخیر در مجازات حاکمان ستمگر سبب تزییع حقوق صاحبان حق است.
۲ مجازات و مصادره اموال حاکمان ظالم برای اجرای عدالت، لازم و کافی است.
۳ مصادره اموال حاکمان غارتگر، به نفع خزانه پادشاه، نوعی مشارکت پادشاه در غارت مال مردم است.
۴ مجازات حاکمان متجاوز به حقوق مردم، بدون بازگرداندن اموال مردم به خودشان، نوعی بی‌عدالتی است.

۱۵ نقش واژه «کجا» در کدام بیت متفاوت است؟

۱	ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست	۲	منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟
۳	صلح کار کجا و من خراب کجا	۴	بین تفاوت ره از کجاست تا به کجا
۴	شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل		کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها
	دلبری کجا نام او اشکبوس		همی بر خروشید بر سان کوس

۱۶ مفهوم نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

۱	بیچید زو روی و شد سوی کوه: «فرار کردن»	۲	که رهام را جام باده‌ست جفت: «اهل خوشگذرانی بودن»
۳	عنان را گران کرد و او را بخواند: «اسب را حرکت دادن»	۴	سر هم نبرد اندر آرد به گرد: «کشتن حریف جنگی»

۱۷ آرایه نوشته شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱	خروش سواران و اسبان ز دشت	۲	ز بهرام و کیوان همی بر گذشت «اغراق»
۳	بر آویخت رهام با اشکبوس	۴	بر آمد ز هر دو سپه، بوق و کوس «مجاز»
۴	چو رهام گشت از کشانی ستوه		بیچید زو روی و شد سوی کوه «ایهام»
	کشانی بدو گفت: با تو سلیح		نبینم همی جز فسوس و مزیح «تناسب»

۱۸ در کدام گزینه متمم با دو حرف اضافه به کار رفته است؟

۱	خرد بهتر از هر چه ایزد بداد	۲	ستایش خرد را به از راه داد
۳	به بینندگان آفریننده را	۴	نبینی، مرجان دو بیننده را
	نه گویا زبان و نه جویا خرد		ز خاک و ز خاشاک تن پرورد
	سراسر زمانه پر از جنگ بود		به جویندگان بر جهان تنگ بود

۱۹ بیت «سرگرم باید هم اول برید نه چون گوسفندان مردم درید» بر چه امری تاکید دارد؟

۱	قتل و غارت	۲	حفظ اموال	۳	پیشگیری	۴	دفع ضرر

۲۰ «فرمودن» در کدام گزینه در معنایی متفاوت به کار رفته است؟

۱	بفرمود تا زین بر اسب سیاه	۲	نهادند و بردند نزدیک شاه
۳	رقیب آزارها فرمود و جای آشتی نگذاشت	۴	مگر آه سحرخیزان سوی گردون نخواهد شد؟
	آن همه ناز و تنعم که خزان می‌فرمود		عاقبت در قدم باد بهار آخر شد
	ساعتی ناز مفرما و بگردان عادت		چون به پرسیدن ارباب نیاز آمده‌ای

۲۱ در کدام گزینه مفهوم «رجز خوانی» دیده نمی‌شود؟

۱	تهمتن چنین داد پاسخ که نام	۲	چه پرسی؟ کزین پس نبینی تو کام
۳	تهمتن بر آشت و با طوس گفت	۴	که رهام را جام باده است جفت
	خروشید: کای مرد رزم آزمای		هماوردت آمد مشو باز جای
	پیاده ندیدی که جنگ آورد؟		سر سرکشان زیر سنگ آورد؟

۲۲ در کدام بیت آرایه اغراق به کار نرفته است؟

۱	برفتند و روی هوا تیره گشت	۲	ز سهراب گردون همی خیره گشت
۳	بدین خستگی نزد شاهت برم	۴	ز کردارها بی‌گناخت برم
	به فلک می‌رسد از روی چو خروشید تو نور		قل هو الله احد چشم بد از روی تو دور
	بوی دل کباب من آفاق را گرفت		این آتش درون بکند هم سرایتی

۲۳ در کدام گزینه ویژگی سبکی «دو حرف اضافه برای یک متمم» وجود ندارد؟

۱ چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد	۲ بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
۳ به رستم بر آن گه بیارید تیر	۴ که بعد از من افروزد از مدفن من
۱ کمان به زه را به بازو فکند	۲ تهمتن بدو گفت: بر خیره خیر
۳ به بند کمر بر بزد تیر چند	۴

۲۴ «چوبی سیاه، سخت و محکم» معرفی کدام واژه است؟

۱ خدنگ	۲ آبنوس	۳ گز	۴ سندروس

۲۵ بیت «سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید» با مفهوم کدام بیت متناسب نیست؟

۱ ای سلیم آب ز سرچشمه ببند	۲ که چو پر شد نتوان بستن جوی
۳ کنون کوش کآب از کمر درگذشت	۴ نه وقتی که سیلاب از سرگذشت
۱ گلّه ما را گله از گرگ نیست	۲ کاین همه بیداد شبان می کند
۳ بکش آتش خرد پیش از گزند	۴ که گیتی بسوزد چو گردد بلند